

Naročnina za Ljubljansko pokrajino; letno 100 lir (za inozemstvo 110 lir), za 1/2 leta 50 lir, za 1/4 leta 25 lir, mesečno 9 lir. Tedenska izdaja letno 50 lir. Plača in toži se v Ljubljani.

Časopis za trgovino, industrijo, obrt in denarništvo

Uredništvo: Ljubljana Gregorčičeva ulica 23. Tel: 25-52. Uprava: Gregorčičeva ul. 27. Tel. 47-61. Fotokopisov ne vračamo. — Račun pri poštni hranilnici v Ljubljani št. 11.953

CONCESSIONARIO ESCLUSIVO per la pubblicità di provenienza italiana ed estera: ISTITUTO ECONOMICO ITALIANO-MILANO, Via G. Lazzaroni 10.

IZKLJUČNO ZASTOPSTVO ZA OGLASE v Kr. Italije (razen za Ljubljansko pokrajino) in inozemstvo ima ISTITUTO ECONOMICO ITALIANO-MILANO, Via G. Lazzaroni 10.

Izhaja vsak torek in petek

Ljubljana, petek 21. maja 1943-XXI

Cena posamezni številki lir 0*80

Prodaja medicinalnega mila v drogerijah

Visoki komisariat je z odlokom z dne 13. aprila t. l. št. 1810/2 VIII sporočil, da se s predpisi uredbe št. 34 o proizvodnji in prodaji mila z dne 24. marca t. l. niso spremenili predpisi obrtnega zakona, po katerih so drogerije pooblašene, da smejo prodajati medicinalno milo.

Ta prodaja v medicinalnih drogerijah do daljše odredbe tudi za bodoče ni omejena.

Fašistični zavod za socialno zavarovanje

je izplačal v l. 1942 skupno 1582 milijonov lir raznih dajatev, in sicer 770 milijonov lir za starostne in invalidske pokojnine, 200 milijonov brezposelnih podpor, 370 milijonov lir za boj proti jetiki, za nezgodno zavarovanje 308 milijonov in 192 milijonov lir za povečanje porok in porodov.

Posebno so se povečala izplačila zavoda za družinske doklade. Leta 1935 je plačal zavod v ta namen 164 milijonov, l. 1936 241,3, l. 1937 590,1, l. 1938 734,4, l. 1939 779,17, l. 1940 1710,7, l. 1941 4.084 in lani pet in pol milijarde lir. Od teh doklad so prejeli nameščenci v industriji 4850 milijonov lir, v kmetijstvu 480, v trgovini 410, denarnih in zavarovalnih zavodih 310, nameščenci svobodnih poklicev 9, vpoklicanci pod orožje 420 in delavci v Nemčiji 175 milijonov lir.

Poleg tega pa je zavod izplačal še velike prispevke za bolezensko zavarovanje.

Opozorilo trgovcem z lesom!

Sindikati trgovcev z lesom Združenja trgovcev Ljubljanske pokrajine je pred kratkim razposlal vsem lesnim trgovcem hkrati z okrožnico obrazec ter jih zaprosil, da mu čimprej vrnejo obrazec, izpolnjen s točnimi podatki glede obrtnega dovoljenja za lesno trgovino.

Ker do danes še veliko število članov ni poslalo izpolnjenega obrazca, prosi sindikat tem potom vse one lesne trgovce, ki so z okrožnico št. 4 prejeli omenjeni obrazec, da mu ga nemudoma pošljejo, izpolnjenega s točnimi podatki.

Sindikati mora imeti točne podatke o obrtnih dovoljenjih, opozarja pa tudi na stroge ukrepe, ki jih bodo podvzele oblasti proti onim, ki trgujejo brez dovoljenj.

Trgovci z lesom, ki okrožnice z obrazcem niso prejeli, pa imajo obrtna dovoljenja, naj se takoj obrnejo na Sindikat trgovcev z lesom, da jim pošlje okrožnico in obrazec za sporočitev podatkov o obrtnem dovoljenju za lesno trgovino.

Zaposlitev v madžarski lesni industriji

1. aprila 1942 je bilo v madžarski lesni industriji zaposlenih: 353 delavcev pri žagah, 342 pohištvenih mizarjev, 221 stavbenih mizarjev, 80 mizarjev za modele, 145 politerjev in brusarjev, 48 rezbarjev, 173 drugih mizarjev, 258 pomožnih delavcev in 508 delavcev v papirnicah.

Italijanska proizvodnja lahkih kovin v vojni

Italija je glede kovinskega gospodarstva v podobnem položaju kot Nemčija, da je namreč oskrba industrije s kovinskimi surovinami odvisna od uvoza. Zato ne preseneča, da segajo prizadevanja za izpopolnitev italijanske aluminijске in magnezijske industrije daleč nazaj. Italija skuša doseči glede proizvodnje lahkih kovin avtarkijo in ima za to tudi ugodne pogoje. Da pa je to tudi potrebno, dokazuje to, ker je samopreskrba v težkih kovinah zagotovljena samo glede cinka. Najslabša je oskrba Italije z bakrom in kositrom ter se zato že nekaj let skuša nadomestiti v kovinskem gospodarstvu baker z aluminijem.

Italija ima to prednost, da ima zelo velike količine boksita, ki je izhodna snov za aluminij. V prvi vrsti je treba omeniti visokovredni istrski boksit, ki ima 50 do 60 odstotkov Al₂O₃. Podoben boksit se dobi tudi v okrajih Gorizia in Trieste. Tudi v pokrajini Aquila, v Campanii in v okrajih Terra d'Otranto in Foggia ter v Centralnih Apeninih so ležišča boksita. Vsa ta ležišča se cenijo na 20 do 30 milijonov ton. Italija pa si more pomagati tudi z bogatimi ležišči levcita v vulkanskih krajih v Laciju, Cimino in Roccamontina, ki se cenijo na 300 milijonov ton in imajo 23 odstotkov Al₂O₃ in iz katerih bi se moglo pridobiti približno 35 milijonov ton aluminija. Že l. 1938 je proizvedla Italija za približno 25 odstotkov več boksita kakor pa ga je mogla porabiti. Mogla je zato boksit tudi izvažati. V zadnjih letih pa je potrošnja aluminija narasla, da se je izvoz boksita zmanjšal. Leta 1936 je izvozila Italija še 165.000 ton boksita, leta 1939 pa samo še 59.600 ton. Večino boksita je dala Istra, dočim je dobilo ozemlje okoli Napolija večji pomen šele l. 1939. Razvoj italijanske proizvodnje boksita se vidi iz naslednjih števil: V tisoč tonah je znašala proizvodnja:

1934	1935	1936	1937	1938	1939
Istria	130	170	262	384	351
Napoli	—	—	3	9	95

Glina kot predstopnja za proizvodnjo aluminija se je pridobivala zlasti v Benečiji, dočim je ozemlje okoli Pescara v zadnjem času nekoliko izgubilo svoj pomen. Tako je proizvodnja glin v Benečiji narasla od 9.400 ton v l. 1934 na 92.687 ton v l. 1939, proizvodnja v Pescari pa je narasla od 12.846 ton v l. 1934 na 13.851 v l. 1938, nato pa v l. 1939 nazadovala na 9.727 ton. Poleg tega pa se je porabilo na leto za proizvodnjo aluminijских soli še okoli 2500 do 2800 ton glin.

V skladu z večjim pridobivanjem glin in boksita se je tudi povečala proizvodnja aluminija. Skupno je ta narasla od 12.846 ton v l. 1934 na 34.236 ton v letu 1939. Da je v poznejših letih proizvodnja aluminija še narasla v znatni meri, ni nobenega dvoma.

Ko je dal Mussolini v l. 1927 prva navodila za izgradnjo italijanske industrije aluminija, je znašala letna proizvodnja aluminija v Italiji samo 2500 ton, ki se je proizvajal v dveh tovarnah v Piemontu. Koncern Montecatini je dobil takrat nalog, da razširi pro-

izvodnjo aluminija v največjem obsegu. Koncern je nato v l. 1927 do 1929 postavil dve veliki tovarni z letno kapaciteto 16.000 ton aluminija. Leta 1939 se je ustanovilo še več podobnih podjetij. V jeseni 1940 je mogel poročati predsednik koncerna Montecatini Mussoliniju, da je predvideval avtarkični načrt glede oskrbe z aluminijem letno proizvodnjo v višini 40.000, ki je bila za leto 1941 zvišana na 50.000. Ta količina proizvodnje se je dosegla že l. 1941.

Slaba točka v italijanski proizvodnji aluminija je bila nabava kriolita, ki se nahaja samo v Grenlandiji. Že dolgo pred vojno pa je začela Italija proizvajati umetni kriolit, ki je popolnoma nadomestil grenlandskega.

V strukturi italijanske industrije aluminija so zaradi vojne nastale najbrže nekatere spremembe, ki pa javnosti v polnem obsegu niso znane.

Važno vprašanje glede proizvodnje aluminija je tudi proizvodnja potrebnega električnega toka. Po italijanskih podatkih je bilo potrebno za 25.000 ton aluminija 550 milijonov kWh. Italija pa hoče povečati proizvodnjo aluminija na 100.000 ton in bi torej potrebovala v ta namen približno 2,2 milijarde kWh. Če pa se upošteva, da pridobiva aluminij tudi iz manjvrednega levcita, bi narasla potreba električnega toka na

3 milijarde kWh. V ta namen je tudi Italija svojo proizvodnjo električnega toka silno razvila.

Svojo potrebo po magneziju je morala Italija v prejšnjih časih kriti samo z uvozom. Danes pa se računa že s tem, da bo mogla Italija tudi glede magnezija doseči popolno samopreskrbo. Razvoj magnezijske industrije je zlasti pospeševala milanska avtomobilska tvrdka Isotta Fraschini, ki sama proizvaja različne magnezijske zlitine, ki jih porablja v svoji avtomobilski proizvodnji. Največja italijanska avtomobilska tovarna pa je skrbela tudi za rastočo domačo proizvodnjo in je v ta namen ustanovila l. 1935 družbo Società Anonima Magnesio Italiano Sulcis. Ta družba je hotela grške magnezite z elektrolizo predelovati. Doseči pa je tudi hotela, da bi se oprostila od inozemskih dovozov surovine ter je začela v ta namen uporabljati dolomit, ki ga ima Italija v zelo velikih množinah. Prve naprave so se uredile na Sardiniji. Leta 1938, pa se je ustanovila družba SA Magnesio e Leghe di Magnesio in Dolomiti, ki je začela obratovati leta 1938. Tudi koncern Montecatini se je zanimal za proizvodnjo magnezita. O višini te proizvodnje se v zadnjih letih niso objavili nobeni podatki, izven dvoma pa je, da bo proizvodnja te lahke kovine dosegla že 1800 ton, kar zadostuje za samopreskrbo Italije.

Mednarodna proizvodnja tobaka

Te dni se sestane v Rimu mednarodna komisija proizvajalcev tobaka, ki je del mednarodne tobačne organizacije s sedežem v Rimu ter v zvezi z mednarodnim znanstvenim društvom za tobak v Bremenu.

Obe ustanovi delujeta sporazumno za potrebne stike na mednarodnem področju glede vprašanj smotrne odgoje in uporabe tobaka. Glavne smernice dela so v znanstvenem sodelovanju glede na skupne interese, v izmenjavi doseženih uspehov pri poskusih, v medsebojnem posvetovanju strokovnjakov v vseh državah in v registriranju vsega, kar se tiče tobakologije. Delovanje obeh ustanov torej ni omejeno zgolj na tehnično področje, temveč obsega tudi važna gospodarska vprašanja.

Mednarodna komisija proizvajalcev tobaka ima nalogo olajšati rešitev važnih tehničnih in gospodarskih vprašanj. Njen smoter je ustvariti med državami, ki proizvajajo tobak, ozačje sodelovanja, ki naj bi uredilo proizvodne možnosti sleherne izmed teh držav v soglasju s potrebnimi konsumi in dovedlo do pravičnega ravnovesja v izmenjavi v povojni dobi.

Treba je pripomniti, da je Italija prva med redkimi evropskimi državami, ki imajo tobačno avtarkijo, da pa primanjkuje Evropi v sedanjih razmerah nad sto tisoč ton tobaka letno, piše tržaški »Piccolo«, ki nadaljuje:

Mnoge države so pod pritiskom potrebe zagotovitve dovoljne množine zase in za prijateljske države

pomnožile in še pomnožujejo svojo tobačno proizvodnjo. Mnoge druge države se pa nasprotno bore z znatnimi nabavljalnimi težavami in ovirami. Čim boljša bo organizacija v pogledu kolektivnih potreb in čim bodo evropske države povezane s posebnim skupnim tržiščem, tem lažje se bo izvedla nabava in zaloga za vse države.

Mednarodna komisija proizvajalcev tobaka, v kateri so zastopane Belgija, Bolgarija, Nemčija, Romunija, Španija, Madžarska in naravno tudi Italija, bo zasedala v okvirju Mednarodnega poljedelskega zavoda v Rimu, ki ji je dal na razpolago svoje sijajne prostore, ker se zaveda velikega pomena tega sestanka. Zelo značilno je, da je bila Italija izbrana za prvo plenarno zasedanje te mednarodne komisije. Ta izbira vsebuje hkrati priznanje pomembnega položaja, ki si ga je pridobila Italija v proučevanju in v industrijski praksi tobaka.

Od avtarkije do izvoza

V inozemstvu je dobro znano, da je morala Italija pred nekaj leti uvažati tobak in da je v približno dveh desetletjih dosegla avtonomno samopreskrbo s to dragoceno surovino. Celo na mednarodnem izvoznem tržišču je dosegla ugodne uspehe. Že več let razne evropske države rade kupujejo italijanski tobak. Nekatere izmed njih so zaradi krize v izmenjavi in v obrambi valute sledile italijanskemu zgledu ter so skušale na vse možne načine zmanjšati zmerom večji uvoz.

Uprava italijanskega tobačnega monopola, ki je imela vedno najboljše stike s podobnimi inozemskimi državnimi in zasebnimi organizacijami, ima poseben interes na tem sestanku mednarodnih proizvajalcev tobaka. Ob tej priliki bo v dvorani Mednarodnega poljedelskega zavoda razstava tobaka italijanskega izvora, predvsem onega, ki je najbolj priljubljen na evropskem tržišču.

Spored zasedanja

Kakšen pomen in kakšno važnost ima zasedanje mednarodne komisije proizvajalcev tobaka, se vidi iz dnevnega reda zasedanja, ki je določen v soglasju z Mednarodno tobačno organizacijo takole:

1. Uvoz in izvoz tobaka je potrebno urediti na podlagi resničnih potreb držav, ki uvažajo. S tem hočejo urediti proizvodnjo tobaka na temelju učinkovitih uvoznih potreb, da se preprečijo nedovoljene špekulacije in umetno zvišanje cen.

2. Potrebe in proizvodne možnosti posameznih držav je treba že vnaprej določiti. V ta namen je potrebno pri posebnem osrednjem uradu zbrati statistične podatke glede konsuma in proizvodnje.

3. Neogibno potrebno je unificirati klasifikacijske metode evropskega tobaka. S tem naj bi se znatno olajšala mednarodna pogajanja.

4. Treba bi bilo ustanoviti stalno mednarodno arbitražno komisijo tehničnih strokovnjakov in izvedencev za določitev in klasifikacijo tobaka, ki je predmet mednarodnih transakcij. To naj bi bilo najprimernejše sredstvo za določevanje cen.

To so glavne smernice razprav mednarodne komisije proizvajalcev tobaka, od katere se pričakujejo ugodni rezultati v rešitvi vprašanj, ki naj bi prinesla evropskemu gospodarstvu olajšanje na področju tobačne industrije.

Kmetijske nadaljevalne šole v Bolgariji

Bolgarski uradni list je objavil zakon, s katerim se pooblašča kmetijski minister, da najame pri Kmetijski in zadružni banki posojilo v višini 120 milijonov levov. S tem denarjem se bodo v štirih letih ustanovile kmetijske strokovne nadaljevalne šole, že obstoječe kmetijske šole pa razširile. Posojilo se obrestuje po 6,5 odstotka. Banka dobi obljage, ki se bodo od l. 1947 dalje amortizirale ter bodo v celoti plačane v 20 letih. Obligacije so proste vseh davkov in vseh pristojbin.

Novo delniške družbe v Romuniji

V prvem četrtletju 1943 je bilo v Romuniji ustanovljenih 34 novih delniških družb s skupno 578 milijoni levjev delniške glavnice. Od vseh teh družb so samo tri v provinci, vse druge pa v Bukarešti. Od novih delniških družb so: 4 podjetja za kemično industrijo, 3 za metalurgično industrijo, 6 za tekstilno industrijo in trgovino, 7 za izvoz in uvoz, 3 za rudarsko industrijo, 3 podjetja za trgovino s tehničnimi predmeti, 2 prometni podjetji, 1 za gozdno gospodarstvo, 2 za izdelavo stavbenega materiala, 1 za živilsko industrijo in 2 podjetja za izdelovanje filmov.

Iz italijanskega gospodarstva

Proračun italijanskega ministva za kmetijstvo in gozdove predvideva za leto 1943/44 skupno 1.508,6 milijona lir izdatkov. Od te vsote odpade na melioracije in pogozdovanje 1.067,5 milijona lir, na same melioracije pa 964 milijonov lir.

Pri glavnih fašističnih zvezih industrijev v Rimu se je pred kratkim ustanovil sosvet, ki ga tvori poleg predsednika Belella še naslednji zastopniki italijanske industrije: grof Volpi, dosedanji predsednik Zveze in predsednik Adriatske elektrarniške družbe, nacionalni svetnik Pirelli, zastopnik tvrdke Fiat Valetta, senator Donegani od koncerna Montecatini, nacionalni svetnik Rocca za tvrdko Ansaldo, nacionalni svetnik Marinetti za koncern Snia Viscosa, senator Jarochi za podjetje Delfino in nacionalni svetnik Bensato.

Italija je zelo važen producent plutovine. Na leto proizvede 100 tisoč ton plutovine, od katere porabi za zamaške 50.000, 20 do 25 tisoč je namenjenih za izvoz, ostanek pa porabijo razne italijanske tovarne.

14.429 prošelj za priznanje novih patentov je bilo v Italiji vloženih v l. 1942 na pristojne oblasti. 11.132 prošelj se je nanašalo na industrijske iznajdbe, 1746 na industrijske vzorce, 2150 prošelj pa na druge iznajdbe. Ugodno je bilo rešenih 12.821 prošelj, in sicer 9950 za industrijske iznajdbe, 1508 za vzorce in 1363 za druge iznajdbe. V letih 1940 do 1941 je bilo ugodno rešenih le 6 do 7 tisoč prošelj za nove patente.

Poraba metana v Italiji se povečuje iz dneva v dan. Sedaj delajo velike naprave za proizvodnjo metana v Turinu, Livornu, Montecatiniju in Carboniji. Eden največjih rezervoarjev za metan je bil postavljen v Bariju ter daje vsak dan 800 kubičnih metrov metana za mestno službo.

V južni Italiji se prične že v prihodnjih dneh žetev zgodnjih vrst pšenice. Letos bodo prvič kontrolirali pravilno oddajo presežkov kmetijske proizvodnje občinski uradi in v ta namen sodelovali s korporativnimi organi. Vreme je bilo v zadnjih dneh zelo ugodno. V srednji in severni Italiji je padel nujno potrebni dež, ki je zlasti koristil koruzi. V splošnem se pričakuje dobra letina. Generalni obdelovalni načrt se je izvedel v celoti.

Industrija za predelavo konoplje šteje v Italiji 420 podjetij, ki zaposlujejo 44.000 delavcev. V teh obratih se na leto predela 50.000 ton konoplje. Letno pridelava Italija 120.000 ton konoplje in je glede svetovne proizvodnje na prvem mestu. Približno 40.000 ton konoplje Italija na leto izvozi. Okoli 20.000 ton konoplje pa se uporabi kot surovina v bombažni industriji ter se primeša kotonizirana konoplja bombažu ali drugim tekstilnim vlaknom. Konoplja se predvsem prideluje v pokrajinah Napoli, Ferrara, Bologna, Rovigo in Modena.

S sodelovanjem italijanskega kapitala se je v Bukarešti ustanovila filmska delniška družba »Cinematografica«, ki ima 250 milijonov lejev delniške glavnice. Družba bo ustanovila moderne filmske ateljeje. Pri družbi sodeluje italijanska družba »Ente Nazionale Industrie Cinematografiche«.

že v 24 urah barva, plesira in kemično snazi svetle, klobuke itd. Skrobi in svetlolika sušja, ovratnike in manšete, Pere, suši, monga in lika domače perile

tovarna JOS. REICH
Poljanski nasip 4-6, Selenburgova 3
Telefon št. 22-72.

Ocene pri tekmah dela za leto XXI

Tekme dela za leto XXI., ki jih je priredil pokrajinski Dopolavoro s sodelovanjem Zveze delavcev za Ljubljansko pokrajino, ki so bile 18. aprila ter 2. in 9. maja, so pokazale izredno tehnično pripravljenost tekmovalcev.

Ocene so bile naslednje:

Tekmovanje delavcev v lesni industriji:

1. ocena Dular Anton, podjetje Beve Adolf, Novo mesto.
2. ocena Potokar Franc, tvrdka Naglas, Ljubljana.
3. ocena Spreitzer Martin, tvrdka Cankar Stanislav, Črnomelj.
4. ocena Dernovšek Stanko, tvrdka Trink Ferdo, Črnomelj.

Tekmovanje izložbenih aranžerjev za moško konfekcijo:

1. ocena Šefic Pavel, tvrdka Sinkovec in Soos, Ljubljana.
2. ocena Pukelj Rajko, tvrdka Wailguny, Ljubljana.
3. ocena Boško Ladislav, tvrdka Skaberne, Ljubljana.
4. ocena Repar Zvonimir, tvrdka Ravnihar Josip, Ljubljana.
5. ocena Bajželj Drago, tvrdka Krisper, Ljubljana.

Tekmovanje nameščenecv manufaktur:

1. ocena Lupnik Ivan, tvrdka Julij Vončina, Ljubljana.
2. ocena Tomc Stane, tvrdka Marijana, Ljubljana.
3. ocena Marinič Janko, tvrdka Plut Martin, Črnomelj.

4. ocena Bradač Emil, tvrdka Lenassi & Gerkman, Ljubljana.
5. ocena Butala Leopold, tvrdka Plut Martin, Črnomelj.

Tekmovanje za moško perilo:

1. ocena Sever Julijana, podjetje Skabar Pavla, Ljubljana.
2. ocena Šuster Vera, podjetje Triglav, Ljubljana.
3. ocena Goršič Marija, tvrdka Olup, Ljubljana, in Smrekar Dragomira, tvrdka Olup, Ljubljana.

Tekmovanje izdelovalcev pletenin:

1. ocena Petelin Marijana, tvrdka Lazar, Ljubljana.
2. ocena Pristav Marija, tvrdka Rozman, Ljubljana.

Tekmovanje tekstilnih proizvodov in ženske konfekcije:

1. ocena Repar Jožica, tvrdka Perles, Ljubljana.
  2. ocena Aleš Anica, tvrdka Sinkovec, Ljubljana.
  3. ocena Glavina Cvetka, tvrdka Brus Matilda, Črnomelj.
  4. ocena Bergant Maruša, tvrdka Demšar Lovro, Ljubljana.
  5. ocena Velkavrh Antonija, tvrdka Egger, Ljubljana.
- Prvo oceno vajenk: Poljšak Frančiška, tvrdka Šmale Ivanka, Ljubljana, drugo oceno Vranešič Anica, tvrdka Zajc Jakob, Črnomelj.

Ocena na področjih:

1. ocena Črnomelj, 2. ocena Novo mesto, 3. ocena Ljubljana.
- Ocenjena mesta bila Logatec in Kočevje.

Trgovinske in obrtne zbornice v Turčiji

Podobno kakor so bile pred enim letom turške industrije vključene v državno organizacijo in postavljene pod državno nadzorstvo in vodstvo, se bodo sedaj združile v enotni organizaciji tudi trgovinske, obrtne in rokodelske zbornice, ki so se sedaj v ta namen ustanovile. Nove zbornice so glede svoje konstrukcije in poslovanja prevzele številne elemente starih turških cebov. Nove trgovinske in obrtne zbornice se ustanove v vseh krajih, kjer so po mnenju trgovinskega ministra potrebne. Trgovinski minister predpiše tudi delokrog zbornice. Vse fizične in pravne osebe, ki se morajo smatrati kot trgovci, tudi državna in občinska podjetja, se morajo vpisati pri pristojnih zbornicah. Če obrtniki istočasno izdelujejo in prodajajo svoje izdelke, morajo biti včlanjeni pri trgovinski in obrtni zbornici. Članstvo pri zbornicah je obvezno.

Organi zbornice so tako imenovani strokovni odbori in zbornični sveti. Strokovni odbori imajo po 5 do 7 članov in so pristojni za strokovna vprašanja, zbornični sveti pa odločajo v organizacijskih zadevah. Predsednike zborničnih svetov imenuje trgovinski minister. Pri vsaki zbornici je tudi od trgovinskega ministra nastavljeni generalni tajnik, ki varuje državne interese. Proti vsa-

kemu sklepu sveta se more v petih dneh pritožiti pri trgovinskem ministru. Njegov ugovor ima odločilno moč, dokler o pritožbi ne odloči trgovinski minister.

Zakon natančno določa naloge zbornice. Zbornice naj skupnost in poklicno čast posameznih strok spravijo v sklad z interesi splošnosti. Nadalje stavijo državnim oblastem svoje predloge, nadzorujejo kakovost blaga, skrbijo za strokovno naobrazbo svojih članov, posredujejo zvezo z drugimi poklicnimi organizacijami, sodelujejo pri nacionalnih in mednarodnih velesojnih in določijo krajevne trgovske običaje.

Sprejemne in članske pristojbine se določajo individualno ter določene najvišje meje ne smejo presegati. 10 odstotkov svojih dohodkov morajo zbornice založiti za izvrševanje po zakonu predpisanih nalog pri denarnem zavodu, ki ga določi trgovinski minister. Zbornice imajo pravico, da kaznujejo člane, ki bi se pregrešili proti predpisom zbornice. Kazni so: posvarilo, ukor in izključitev, ki jo pa mora potrditi trg. minister. Kdor je izključen ne more več opravljati trgovine ali obrta.

Le migliori macchine per cartonaggi, legatorie, arti grafiche, zincografie, scattolifici ecc. sono fornite dalla

S. A. Ing. M. GAIA - Brescia

Chiedete prospetti e offerte all'Istituto Economico Italiano - Casella postale 36 - Chiari (Brescia).

Najbolše stroje za kartonažo, knjigovoznice, grafična dela, cinkografije, izdelovanje škatelj itd. dobavlja tvrdka

S. A. Ing. M. GAIA - Brescia

Zahtevatve prospektov in ponudbe pri Istituto Economico Italiano - Casella Postale 36 - Chiari (Brescia).

OKVIRJE izdeluje specialist **Wolfova 4 KLEIN**

Gostilničarski vestnik

Predlogi predstavnikov gostilničarjev in vinskih trgovcev

Da bi se uredila vinska trgovina in prodaja vina, so predstavniki gostilničarjev in vinskih trgovcev sestavili razne predloge, kako naj se uredi vinska trgovina in prodaja vina v gostinskih obratih. Tako predlagajo:

1. Prizna naj se nakup vina po dejanskih tržnih cenah. Kot podlaga novega cenika naj služijo cene vinu v produkcijskih krajih. Istočasno naj se limitira nakupna cena navzgor in ne bi smela znašati cena za vina, ki so doslej spadala v 1. skupino 2. kategorije, več ko 60 lir za alkoholno stopnjo. Za ostala vina pa naj bi se cena znižala na 55, 50, 45 in 40 lir za alkoholno stopnjo. V naredbi predvidena komisija pa naj bi izvajala kontrolo.

2. Sindikatu vinskih trgovcev naj se poveri, da organizira nakup vina na ta način, da bi vsako ponudbo pregledal in jo nato predložil Visokemu komisariatu v odobritev, če bi cene ustrezale, ter nato vino razdelil med trgovce-grosiste. Enako bi smel gostilničar, ki je že dosedaj direktno nakupoval vino pri producentu, predložiti ponudbo po Sindikatu

gostilničarjev za takojšnjo odobritev. Uradu za določanje cen pa naj bi se izdala navodila za odobrovanje cen, ki bi jih sporazumno določila Sindikat vinskih trgovcev in Sindikat gostilničarjev.

3. Ustanovi naj se posebna organizacija, ki bi jo sestavljali zastopniki vinskih trgovcev in gostilničarjev in ki bi bila pod vodstvom delegata Visokega komisariata. Ta organizacija naj bi imela pravico za samostojno nakupovanje vina, ki bi ga nato razdeljevala po vinskih trgovcih, eventualno pa tudi direktno gostilničarjem.

4. Za posebna vina (vermut, marsala, malaga itd.) naj bi se določevale prodajne cene na podlagi nakupne fakture, pri čemer naj bi se upoštevale vse okoliščine, ki vplivajo na ceno vina (stopnja alkohola, starost vina, renome firme itd.).

Končno predlagajo predstavniki vinskih trgovcev in gostilničarjev, kako visoki bruto pribitki naj bi se dovoljevali za posamezne kategorije kavarn in gostiln. Med originalna zaprla vina naj bi spadala tudi desertna vina za vse gostinske obrate razen za kavarne, ker se v kavarnah točijo vina v čašicah in so zato določene posebne maksimalne cene.

Denarnišvo in zavarovalstvo

Prva hrvatska štedionica v Zagrebu je imela lani 8,28 milijona kun čistega dobička. Banka bo zopet izplačala 4 odstotno dividendo.

Praška mestna hranilnica, ki je letos prevzela Češko hranilnico in štiri praške okrajne hranilnice, je objavila sedaj nekaj podatkov o svojem poslovanju. Iz teh podatkov je razvidno, da ima hranilnica skupno 4647 milijonov Kč hranilnih vlog in za 1357 milijonov Kč čekovnih vlog. Vsota surove bilance je izkazana v višini 6289 milijonov Kč. Praška mestna hranilnica je s prevzemom drugih praških hranilnic postala tretja največja hranilnica v Veliki Nemčiji.

Gospodarske vesti

Dodaten davek na zapitek v višini 10 do 15 (v barih do 20) odstotkov potroška je uvedla zagrebska občina.

Na področju Ivanjščice na Hrvatskem so odkrili po poročilih hrvatskih listov nova ležišča premoga, ki je iste kakovosti kakor premog iz Golubovca.

Srbska vlada je otvorila za Banat podružnico svoje centrale za železo in kovine v Velikem Bečkereku.

Prevoz drv in drugega kuriva po Beogradu je zopet dovolila beogradska občina.

Bolgarska vlada je odpravila vse uvozne carine za plinske generatorje in za posamezne dele teh generatorjev. Na ta način naj bi se uvoz plinskih generatorjev povečal.

Poštno-paketna služba je začasno med Bolgarsko in Turčijo ustavljena, ker so se paketi za Turčijo na bolgarski meji preveč nagrmadili. Turški vžigalčni monopol pride 1. junija zopet v last turške države po posebni pogodbi med turško državo in ameriškim koncernom, ki je po Kreugerjevem polomu postal lastnik švedskega vžigalčnega monopola v Turčiji.

Tel. 40 88

PREMOG GOMBAČ
GLEDALIŠKA 14

TRSTJE za strope

pleteno s pobakreno žico izdeluje

Jos. R. Puh

Ljubljana, Gradaška ul. 22, tel. 25-13

Krema za nego otrok
BABY-KOL

Mr. Ph. J. Kolar

dobi se v vseh lekarnah in drogerijah